

HRVATSKI ZAVOD
ZA HITNU MEDICINU

STANDARD OSNOVNOG TRENINGA ZA RADNIKE KOJI PROVODE TRIJAŽU U ODJELU HITNE MEDICINE

Niti jedan dio ovog materijala ne smije se reproducirati ili distribuirati u bilo kojem obliku ili putem bilo kojeg medija bez pismenog odobrenja Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu.

Lipanj, 2014.

SADRŽAJ

UVOD.....	2
OČEKIVANI ISHODI UČENJA PO ZAVRŠETKU TRENINGA.....	3
1. TRIJAŽA U ODJELU HITNE MEDICINE	3
2. ATS TRIJAŽNA LJESTVICA.....	3
3. TRIJAŽNA SESTRA – KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE.....	4
4. PROCES TRIJAŽE – ODRASLI	4
5. PROCES TRIJAŽE PSIHIČKOG ZDRAVLJA	5
6. MEDICINSKO-PRAVNE OBVEZE, MEDICINSKA DOKUMENTACIJA	5
7. TRIJAŽNI PROCES PEDIJARIJA	6
8. FIZIOLOŠKE RAZLIKE PEDIJARIJSKE TRIJAŽE	6
9. TRIJAŽNI PROCES - TRUDNICA	7
10. PROCJENA BOLI U TRIJAŽNOM PROCESU	7
11. PISANI SCENARIJI – GLAVNA TEGOBA.....	7
12. PISANI SCENARIJI – MENORSKE GRUPE	8
13. SCENARIJI - PRAKTIČNA VJEŽBA	8
14. PISANI SCENARIJI – TRUDNICA.....	8
15. PISANI SCENARIJI – PEDIJARIJA	9
16. TRIJAŽA U MASOVNIM NESREĆAMA	9
Literatura:.....	9
PRILOG 1. Plan i program treninga trijaže u odjelu hitne medicine.....	10
PRILOG 2. Plan i program treninga obnove znanja i vještina iz trijaže u odjelu hitne medicine.....	11
PRILOG 3. Oprema za trening trijaže u odjelu hitne medicine.....	12
PRILOG 4. Upute za organizaciju i održavanje treninga trijaže u odjelu hitne medicine sa pripadajućim obrascima.....	13
PRILOG 5. Obrazac za prijavu organizacije treninga.....	14
PRILOG 6. Obrazac završnog izvješća nakon održanog treninga.....	15
PRILOG 7. Etički kodeks	17

UVOD

Na temelju članka 110. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 35/12, 82/13, 159/13 i 22/14), članka 3. Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu („Narodne novine“, broj 28/09) Hrvatski zavod za hitnu medicinu utvrđuje

Standard osnovnog treninga za radnike koji provode trijažu u odjelu hitne medicine

Cilj utvrđivanja standarda osnovnog treninga za radnike koji provode trijažu u odjelu hitne medicine je podizanje kvalitete i ujednačavanje provođenja trijaže, a time pružanje jedinstvene usluge hitnom pacijentu na cijelom području Republike Hrvatske.

Standardi treninga su očekivane kompetencije koje bi polaznik trebao steći uspješnim završetkom nacionalnog treninga.

Trening trijaže u odjelu hitne medicine pruža polaznicima usvajanje jedinstvenog trijažnog sustava za provođenje trijaže odraslih i djece u bolnici uz korištenje kategorija trijaže u razvrstavanju pacijenata prema hitnosti.

Uspješnim završetkom treninga polaznik će biti u mogućnosti:

1. sigurno i odgovarajuće procijeniti i trijažirati hitnog pacijenta
2. pružati odgovarajući standard skrbi hitnom pacijentu
3. usvojiti profesionalan pristup u svojoj praksi
4. pokazati predanost cjeloživotnom obrazovanju

Minimalno trajanje treninga je 15 školskih sati, prema Planu i programu sukladno Prilogu 1.

Trening provode nacionalni instruktori treninga trijaže u odjelu hitne medicine sa certifikatom Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu.

Za održavanje treninga potrebno je osigurati najmanje jednog nacionalnog instruktora na 6 polaznika.

Po završetku treninga polaznik pristupa pismenoj i praktičnoj provjeri znanja.

1. Pitanja za pismeni ispit su pripremljena prema literaturi koju će polaznici dobiti prije dolaska na trening, te se očekuje da teoretski dio savladaju do dolaska na trening. Pismeni ispit sastoji se od 30 pitanja sa ponuđenim 4 odgovora od koji je jedan točan. Za uspješan prolaz na pismenom ispitu potrebno je ostvariti najmanje 70% točnih odgovora. Pismeni ispit traje 45 minuta.

2. Cilj praktičnog dijela ispita je utvrditi posjeduje li polaznik neophodna znanja i vještine koje su potrebne za samostalno provođenje trijaže u odjelu hitne medicine. Svaki polaznik odabire jedan od ponuđenih scenarija, provodi trijažnu procjenu i određuje kategoriju trijaže. Pri tome ispunjava trijažni obrazac, te ga po završetku predaje ispitivaču. Potrebna znanja i vještine definirane su obrascem za ocjenjivanje, a odluku o uspješnosti na praktičnom ispitu donose ispitivači temeljem zadanih kriterija određenih na obrascu.

Radnici koji provode trijažu u Odjelu hitne medicine obvezni su obnoviti stečena znanja i vještine jednom u tri godine od datuma izdavanja potvrđnice, sukladno Prilogu 2.

Hrvatski zavod za hitnu medicinu sukladno čl.110 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 35/12, 82/13, 159/13 i 22/14), provodi nadzor održavanja treninga.

OČEKIVANI ISHODI UČENJA PO ZAVRŠETKU TRENINGA

1. TRIJAŽA U ODJELU HITNE MEDICINE

Završetkom ovog modula polaznik će razlikovati trijažne sustave koji se koriste u odjelima hitne medicine, te će shvatiti važnost primjene istih.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. definirati pojam trijaže
2. objasniti različite trijažne sustave
3. nabrojati zlatna pravila trijaže
4. opisati ulogu trijažne sestre
5. objasniti odgovornosti trijažne sestre
6. nabrojati sestrinske intervencije na trijaži.

2. ATS TRIJAŽNA LJESTVICA

Završetkom ovog modula polaznik će moći objasniti Australo-azijsku trijažnu (ATS) ljestvicu i njene očekivane ishode te raspraviti faktore koji utječu na ispravnost i pouzdanost ATS-a.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. opisati učinkovitost ATS ljestvice
2. definirati dosljednost ATS ljestvice
3. definirati vremenske okvire za svaku kategoriju trijaže
4. opisati primjerima stanja bolesnika za pojedinu kategoriju trijaže
5. objasniti faktore koji utječu na donošenje trijažnih odluka.

3. TRIJAŽNA SESTRA – KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Završetkom ovog modula polaznik će cijeniti značaj komunikacije tijekom trijaže, te znati prepoznati različite strategije za vođenje komunikacije unutar svog okruženja na trijaži.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. definirati komunikaciju
2. opisati značaj komunikacije
3. identificirati faktore koji mogu utjecati na proces komunikacije tijekom trijaže
4. objasniti kako kvaliteta komunikacije utječe na procjenu hitnosti kod korištenja ATS-a
5. opisati strategije za poboljšanjem procesa komunikacije unutar vlastitih okruženja trijaže
6. analizirati specifične strategije za snalaženje u teškim komunikacijskim situacijama tijekom trijaže.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. razlikovati faktore koji utječu na komunikaciju
2. izvoditi komunikaciju kroz 4 faze komunikacije
3. razlikovati probleme u komunikaciji
4. koristiti strategije za uspješnu komunikaciju.

4. PROCES TRIJAŽE – ODRASLI

Završetkom ovog modula polaznik će uspješno dodijeliti odgovarajuću ATS kategoriju kao odgovor na informaciju kliničke procjene.

Znanja:

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. definirati proces trijaže
2. opisati procjenu na trijaži
3. objasniti pokazatelje lošeg ishoda od drugih informacija prikupljenih tijekom trijaže
4. identificirati pacijente koji su u prošlosti djelovali ili sada djeluju kao da bi mogli imati fizioloških nestabilnosti
5. objasniti preporučen redoslijed radnji na trijaži
6. objasniti tehnike sigurne trijaže
7. definirati fiziološke razlike za dišni put, disanje, cirkulaciju, stanje svijesti i neurovaskularni status
8. opisati rizične faktore koji utječu na trijažnu kategoriju
9. objasniti trijažu hitnih stanja u oftalmogiji.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. izvoditi proces trijaže odraslih koristeći tehnike sigurne trijaže
2. izvoditi proces trijaže služeći se preporučenim redoslijedom radnji na trijaži
3. razlikovati fiziološke razlike za određivanje kategorije trijaže
4. demonstrirati proces trijaže odraslih prema scenarijima.

5. PROCES TRIJAŽE PSIHIČKOG ZDRAVLJA

Završetkom ovog modula polaznik će uspješno primjenjivati kliničke pokazatelje za procjenu psihičkog zdravlja i određivati odgovarajuću kategoriju trijaže.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. opisati kliničke pokazatelje za procjenu psihičkog zdravlja
2. raspraviti kliničke pokazatelje za svaku od 5 kategorija ATS-a za pacijente s akutnim poremećajem ponašanja
3. objasniti načela procjene psihičkog zdravlja
4. razmotriti strategije koje mogu poboljšati procjenu psihičkog zdravlja tijekom trijaže
5. objasniti abecedu procjene psihičkog zdravlja
6. opisati fiziološke razlike za procjenu psihičkog zdravlja.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. koristiti kliničke pokazatelje za procjenu psihičkog zdravlja
2. izvoditi trijažu procjenu i određivanje kategorije trijaže
3. demonstrirati postupak trijaže psihičkog zdravlja na temelju scenarija.

6. MEDICINSKO-PRAVNE OBVEZE, MEDICINSKA DOKUMENTACIJA

Završetkom ovog modula polaznik će shvatiti medicinsko-pravne odgovornosti medicinske sestre trijaže, te važnost primjene medicinske dokumentacije.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. opisati medicinsko pravne odgovornosti medicinske sestre trijaže
2. definirati elemente pristanka
3. objasniti važnost točnog i pravovremenog ispunjavanja medicinske dokumentacije.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. koristiti medicinsku dokumentaciju u svome radu
2. demonstrirati ispunjavanje medicinske dokumentacije.

7. TRIJAŽNI PROCES PEDIJARIJA

Završetkom ovog modula polaznik će odrediti kliničku hitnost kod djece uz poznavanje fizioloških i psiholoških različitosti kod djece i odraslih.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. objasniti određivanje kliničke hitnosti kod djece
2. opisati fiziološke i psihološke različitosti kod djece i odraslih
3. objasniti specifičnosti u uzimanju anamneze
4. izračunati stupanj dehidracije
5. procijeniti kliničke pokazatelje i odrediti trijažnu kategoriju.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. izvoditi procjenu kliničkih pokazatelja za trijažu u djece
2. razlikovati stupnjeve dehidracije
3. razlikovati fiziološke i psihološke različitosti kod djece i odraslih
4. demonstrirati određivanje trijažne kategorije prema zadanom scenariju.

8. FIZIOLOŠKE RAZLIKE PEDIJARIJSKE TRIJAŽE

Završetkom ovog modula polaznik će odrediti fiziološke razlike pedijatrijske trijaže prema ABCDE pristupu.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. definirati ključne pojmove važne za ovu tematsku cjelinu
2. objasniti metode primarnog ABCDE pregleda
3. opisati fiziološke razlike za dišni put, disanje, cirkulaciju, neurološku procjenu, procjenu boli i neurovaskularnu procjenu
4. definirati rizične čimbenike za ozbiljne bolesti ili ozljede.

9. TRIJAŽNI PROCES - TRUDNICA

Završetkom ovog modula polaznik će opisati fiziološku prilagodbu koja se događa u trudnoći, te čimbenike koji utječu na dodjelu kategorije trijaže kod trudnice.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. objasniti fiziološke razlike kod trudnice
2. definirati čimbenike koji utječu na kategoriju trijaže
3. opisati primarnu procjenu
4. razlikovati stanja koja mogu ugroziti život trudnice do 20.tjedna i nakon 20.tjedna trudnoće
5. opisati potencijalne izravne prijetnje dobrobiti ploda.

10. PROCJENA BOLI U TRIJAŽNOM PROCESU

Završetkom ovog modula polaznik će opisati čimbenike koji utječu na percepciju boli i odrediti jačinu boli prema ljestvicama procjene boli.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. opisati fiziološke faktore koji utječu na kategoriju trijaže
2. opisati faktore koji utječu na percepciju boli
3. objasniti načine procjene boli tijekom trijaže
4. definirati bol
5. razlikovati ljestvice za procjenu boli
6. objasniti PQRST metodu procjene boli
7. objasniti RICE postupak za umanjeње boli.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. koristiti ljestvice za procjenu boli
2. razlikovati ljestvice za procjenu boli
3. demonstrirati određivanje boli
4. demonstrirati procjenu boli i određivanje kategorije trijaže prema zadanom scenariju.

11. PISANI SCENARIJI – GLAVNA TEGOBA

Završetkom ovog modula polaznik će odrediti glavnu tegobu iz kratke anamneze na trijaži.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. pokazati način određivanja glavne tegobe iz kratke anamneze u scenariju
2. demonstrirati trijažnu procjenu.

12. PISANI SCENARIJI – MENORSKE GRUPE

Završetkom ovog modula polaznik će objasniti i demonstrirati proces sigurne trijaže uz određivanje kategorije trijaže.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. demonstrirati trijažni proces
2. pokazati metode procjene
3. pokazati način određivanja glavne tegobe
4. pokazati načine određivanja kliničke hitnosti prema fiziološkim razlikama
5. razlikovati trijažni proces kod odraslih, psihičkog zdravlja, trudnica i djece
6. pokazati način odabira odgovarajuće kategorije trijaže.

13. SCENARIJI - PRAKTIČNA VJEŽBA

Završetkom ovog modula polaznik će provoditi trijažnu procjenu i odrediti odgovarajuću kategoriju trijaže.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. demonstrirati trijažni proces
2. pokazati metode procjene
3. pokazati način određivanja glavne tegobe
4. pokazati načine određivanja kliničke hitnosti prema fiziološkim razlikama
5. razlikovati trijažni proces kod odraslih, psihičkog zdravlja, trudnica i djece
6. pokazati način odabira odgovarajuće kategorije trijaže
7. primijeniti različite pristupe u komunikaciji s pacijentom.

14. PISANI SCENARIJI – TRUDNICA

Završetkom ovog modula polaznik će objasniti i demonstrirati proces trijaže kod trudnica uz određivanje kategorije trijaže.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. demonstrirati trijažni proces kod trudnica
2. pokazati metode procjene trudnice
3. pokazati način određivanja glavne tegobe

4. pokazati načine određivanja kliničke hitnosti prema fiziološkim razlikama u trudnoći
5. pokazati način odabira odgovarajuće kategorije trijaže.

15. PISANI SCENARIJI – PEDIJARIJA

Završetkom ovog modula polaznik će objasniti i demonstrirati proces trijaže kod djece uz određivanje kategorija trijaže.

Vještine

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. demonstrirati trijažni proces kod djece
2. pokazati metode procjene kod djece
3. pokazati način određivanja glavne tegobe kod djeteta
4. pokazati načine određivanja kliničke hitnosti prema fiziološkim razlikama djece
5. pokazati način odabira odgovarajuće kategorije trijaže kod djece.

16. TRIJAŽA U MASOVNIM NESREĆAMA

Završetkom ovog modula polaznik će objasniti i demonstrirati proces trijaže u masovnim nesrećama u bolničkim uvjetima.

Znanja

Na kraju ove cjeline polaznik će:

1. definirati masovnu nesreću
2. razlikovati trijažu masovnih nesreća u bolnici i na terenu
3. objasniti algoritam trijaže masovnih nesreća.

Vještine

Na kraju ovog dijela polaznik će:

1. demonstrirati trijažu masovnih nesreća prema scenariju
2. razlikovati trijažu masovnih nesreća u bolnici i na terenu
3. koristiti algoritam za masovne nesreće.

Literatura:

1. Slavetić G, Važanić D. Trijaža u odjelu hitne medicine. 1. izd. Zagreb: Ministarstvo zdravlja RH i Hrvatski zavod za hitnu medicinu; 2012.

PRILOG 1. Plan i program treninga trijaže u odjelu hitne medicine

Redni broj	Naziv tematske cjeline	Vrijeme
1.	Trijaža u odjelu hitne medicine	25 min.
2.	ATS trijažna ljestvica	25 min.
3.	Trijažna sestra – komunikacijske vještine	40 min.
4.	Proces trijaže odrasli	40 min.
5.	Proces trijaže psihičkog zdravlja	40 min.
6.	Medicinsko-pravne obveze, medicinska dokumentacija	15 min.
7.	Trijažni proces – pedijatrija	25 min.
8.	Fiziološke razlike pedijatrijske trijaže	25 min.
9.	Trijažni proces - trudnica	15 min.
10.	Procjena boli u trijažnom procesu	30 min.
11.	Pisani scenariji – glavna tegoba	15 min.
12.	Pisani scenariji - mentorske grupe	150 min.
13.	Scenariji - praktična vježba	135 min.
14.	Pisani scenariji – trudnica	30 min.
15.	Pisani scenariji – pedijatrija	30 min.
16.	Trijaža u masovnim nesrećama	30 min.
	Ukupno:	15 sati*

* 1 sat= 1 školski sat (45 minuta)

PRILOG 2. Plan i program treninga obnove znanja i vještina iz trijaže u odjelu hitne medicine

Redni broj	Naziv tematske cjeline	Vrijeme
1.	Trijažna sestra – komunikacijske vještine	40 min.
2.	Pisani scenariji – glavna tegoba	15 min.
3.	Pisani scenariji - mentorske grupe	150 min.
4.	Scenariji - praktična vježba	135 min.
5.	Pisani scenariji – trudnica	30 min.
6.	Pisani scenariji – pedijatrija	30 min.
7.	Trijaža u masovnim nesrećama	30 min.
	<i>Ukupno:</i>	10 sati*

* 1 sat= 1 školski sat (45 minuta)

PRILOG 3. Oprema za trening trijaže u odjelu hitne medicine

Naziv
Obrazac za trijažu
Tablica prikaz slučaja
Ljestvice boli
Start algoritam trijaže
Kartoni za masovnu nesreću
Crvena, zelena i žuta traka - masovne nesreće
Tablica za radionicu masovne nesreće
Priručnik Trijaža u odjelu hitne medicine
Laptop
Projektor
Pulsni oksimetar
Digitalni termometar
Tlakomjer +fonendoskop
Zavoji i gaze

PRILOG 4. Upute za organizaciju i održavanje treninga trijaže u odjelu hitne medicine sa pripadajućim obrascima

1. Trideset dana prije treninga organizator je dužan obavijestiti Hrvatski zavod za hitnu medicinu o pripremi treninga na propisanom obrascu (Prilog 5) te dostaviti program treninga sa satnicom.
2. Hrvatski zavod za hitnu medicinu će pismenim putem dati rješenje za provođenje treninga, te imenovati osobu za nadzor i dostaviti anketne listiće organizatoru.
3. O svakoj promjeni na treningu organizator je dužan odmah o tome obavijestiti Hrvatski zavod za hitnu medicinu.
4. Po završetku treninga, nacionalni instruktor-voditelj treninga dužan je ispuniti Obrazac završnog izvješća nakon održanog treninga (Prilog 6) i zajedno sa ispunjenim anketnim listićima svu dokumentaciju dostaviti Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu, najkasnije u roku 10 dana od dana završetka treninga.
5. Hrvatski zavod za hitnu medicinu će po završnom izvješću voditelja treninga izvršiti provjeru dostavljene dokumentacije i izdati potvrđnice polaznicima koji uspješno završe trening, te ih upisati u Knjigu radnika sa završenim nacionalnim treningom.
6. Prije početka treninga instruktori su dužni upoznati polaznike s Etičkim kodeksom (Prilog 7).

PRILOG 5. Obrazac za prijavu organizacije treninga

Naziv Ustanove:	
Naziv treninga:	
Mjesto i adresa održavanja treninga:	
Datum početka treninga:	

INSTRUKTORI

Broj nacionalnih instruktora:		
Ime i prezime nacionalnog instruktora - voditelja treninga:		
Kontakt voditelja:	e-mail:	Tel/mob:

Ime i prezime nacionalnog instruktora na treningu:

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

POLAZNICI

Broj polaznika na treningu:	
-----------------------------	--

U prilogu ovog obrasca dostavlja se:

program treninga s planiranom satnicom i rasporedom instruktora

U _____, dana _____.

Potpis ovlaštene osobe:

_____

PRILOG 6. Obrazac završnog izvješća nakon održanog treninga

Naziv treninga :		
Datum održavanja :	Ustanova :	Mjesto održavanja :
Nacionalni instruktor -voditelj treninga : 1. _____	Nacionalni instruktori : 1. _____ 6. _____ 2. _____ 7. _____ 3. _____ 8. _____ 4. _____ 9. _____ 5. _____ 10. _____	

Popis polaznika s rezultatima provjere znanja

Redni broj	Ime i prezime polaznika	Zanimanje	Prethodna potvrđnica HZHM izdana dana:	Praktični ispit (Retest, Prolaz Pad)	Pismeni ispit (%) Prolaz=70% 21/30	Rezultat (Prolaz Pad)
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

Redni broj	Ime i prezime polaznika	Zanimanje	Prethodna potvrdnica HZHM izdana dana:	Praktični ispit (Retest, Prolaz Pad)	Pismeni ispit (%) Prolaz=70% 21/30	Rezultat (Prolaz Pad)
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						

Molim obavezno ispuniti sva polja sukladno primjerima u zagradi naslova tablice. Rezultate pismenog ispita navesti u postotcima.

Popunjen obrazac dostaviti u roku 10 dana od završetka treninga na adresu: Hrvatski zavod za hitnu medicinu, Planinska 13, 10000 Zagreb

PRILOG 7. Etički kodeks

Etički kodeks nacionalnih instruktora i polaznika na treningu trijaže u odjelu hitne medicine

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Temeljem Ustava Republike Hrvatske, Deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih Naroda, Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Kodeksa medicinske etike i deontologije, Etičkog kodeksa medicinskih sestara, ovim se kodeksom određuje etičnost kao skup načela, prava i obaveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između nacionalnih instruktora na treningu trijaže u odjelu hitne medicine i svih polaznika treninga.

Članak 2.

Ovaj se kodeks odnosi na sve nacionalne instruktore i polaznike na treningu trijaže u odjelu hitne medicine.

Članak 3.

Primjena Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i poštenu prosudbu nacionalnih instruktora i polaznika treninga.

Članak 4.

Promicanje etičkih vrijednosti i svih istaknutih načela Etičkog kodeksa obveza je svih nacionalnih instruktora i polaznika treninga.

Članak 5.

Osobna je odgovornost i zadaća svakog nacionalnog instruktora i polaznika treninga ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja te poticanje etičkog ponašanja kod svojih kolega.

Članak 6.

Nacionalni instruktori treninga međusobno razmjenjuju znanja i vještine radi podizanja kvalitete treninga i unapređenja struke.

Članak 7.

Nacionalni instruktori i polaznici treninga moraju tijekom rada postupati savjesno i odgovorno, u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti današnjeg civiliziranog društva.

Svaki nacionalni instruktor i polaznik treninga oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.

Članak 8.

Etički kodeks omogućuje svim sudionicima treninga upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati jedni od drugih na treningu.

Članak 9.

Izrazi u Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Članak 10.

Etički kodeks podložan je izmjenama i dopunama sukladno razvoju i razumijevanju etičkih i profesionalnih vrijednosti.

II. PONAŠANJE I OBAVEZE NACIONALNIH INSTRUKTORA I POLAZNIKA NA TRENINGU TRIJAŽE U ODJELU HITNE MEDICINE

Članak 11.

Nacionalni instruktori trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi s polaznicima, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.)

Članak 12.

Nacionalni instruktori su dužni prije početka treninga i u vrijeme pauze prema programu treninga (prije ulaska polaznika na radilište) pripremiti svoja radilišta:

- provjeriti i prilagoditi raspored u predavaonici vodeći računa o tome da svi polaznici imaju svoje mjesto te da jasno vide prezentaciju i čuju predavanje
- osigurati da su audiovizualna pomagala (projektor, laptop, i sl.) spremna za korištenje te da se sa prezentacijom/predavanjem može započeti sukladno rasporedu u programu.
- provjeriti i prilagoditi raspored u radionici sukladno sadržaju radionice i vodeći računa o tome da svi polaznici imaju svoje mjesto za rad
- pripremiti i provjeriti opremu potrebnu za radionicu

Članak 13.

Za vrijeme treninga nacionalni instruktori i polaznici treninga su se dužni pridržavati zadanog vremena predavanja/radionica sukladno programu.

Članak 14.

Svaki je nacionalni instruktor odgovoran za urednost i red na svom radilištu za vrijeme trajanja treninga te po završetku pojedine radionice.

Članak 15.

Nacionalni instruktor/instruktori prvi ulazi u radionicu i zadnji iz nje izlazi.

Članak 16.

Prije početka rada na radilištu nacionalni instruktori su dužni provjeriti jesu li svi polaznici prisutni na radilištu i zabilježiti one koji nisu prisutni ili kasne na radilište.

Članak 17.

Nacionalni instruktori sudjeluju u provođenju provjere znanja/vještina sukladno planu i programu treninga.

Svaki oblik varanja u toku treninga, napose u odnosu na provedbu ispita, etički je neprihvatljiv.

Prepisivanjem se smatra nedopušteno primanje i davanje pomoći koje ima cilj na nedopušteni način utjecati na ispravnost ocjenjivanja na pismenim i praktičnim ispitima, odnosno na bilo koji način pogodovati polazniku pri ocjenjivanju njegova znanja ili vještine.

Instruktori ne smiju poticati prepisivanje, omogućavati ga i tolerirati.

Članak 18.

Po završetku treninga nacionalni instruktori su dužni:

- složiti svu korištenu opremu prema uputama proizvođača opreme i prekontrolirati njenu ispravnost
- izraditi izvješće o održanom treningu (sukladno obrascu koji se nalazi u Prilogu 6) te ga dostaviti Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu u roku deset dana od završetka treninga, sukladno uputama iz Priloga 4.

Članak 19.

Nacionalni instruktori uz ostalo navedeno u ovom kodeksu moraju:

- organizirati pripremu radilišta prije početka treninga (slaganje potrebne opreme na radilištima i predavaonici, provjera ispravnosti opreme)
- aktivno sudjelovati u izvođenju treninga
- organizirati pismenu i praktičnu provjeru znanja korištenjem ispitnih materijala
- osigurati evaluaciju održanog tečaja putem anketnih listića te ih zajedno sa završim izvješćem o održanom treningu (prilog 15) dostaviti Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu u roku deset dana od završetka treninga.

III. ODNOS NACIONALNIH INSTRUKTORA TRENINGA PREMA POLAZNICIMA

Članak 20.

Nacionalni instruktori treninga u radu s polaznicima trebaju:

- izvoditi trening u skladu s programom i radnim materijalima treninga

- polaznicima prenositi znanja i vještine koje su predviđene programom treninga
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja sukladno programu i radnim materijalima.

Članak 21.

Za vrijeme trajanja treninga nacionalni instruktori ne smiju zlorabiti svoj položaj, ponižavati ili na bilo koji način ugrožavati integritet i samopoštovanje polaznika treninga.

Nacionalni instruktori treninga moraju osobito savjesno postupati sa svim raspoloživim podacima o polaznicima te se izričito zabranjuje raspravljanje o pokazanom znanju, vještini polaznika s ostalim polaznicima ili pred ostalim polaznicima. Evaluacija svakog polaznika sa ciljem da mu se tokom treninga omogući uspješno savladavanje sadržaja treninga se odvija isključivo za vrijeme sastanka instruktora i bez prisutnosti drugih polaznika.

Članak 22.

Rezultati završnog ispita (pismenog i praktičnog) se isključivo priopćavaju svakom polazniku ponaosob.

Članak 23.

Nacionalnim instruktorima se izričito zabranjuje javno objavljivati ili davati informacije o rezultatima polaznika na završnom ispitu, njihovim problemima u toku treninga te o svemu onome što bi moglo narušiti integritet i osobno dostojanstvo polaznika kao i ugled i profesionalnost treninga. Pod tim se podrazumijeva i objavljivanje fotografija i komentara vezanih za trening i za polaznike treninga.

IV. MEĐUSOBNI ODNOS NACIONALNIH INSTRUKTORA I POLAZNIKA

Članak 24.

U međusobnim odnosima nacionalni instruktori i polaznici trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost i suradnju.

Članak 25.

Prilikom poučavanja nacionalni instruktori i polaznici trebaju održavati i poticati suradničke odnose, timski rad i razmjenu iskustava, te pomagati i usmjeravati kolege.

Članak 26.

Nacionalni instruktori trebaju upozoravati na nestručne tvrdnje te pritom izbjegavati postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Članak 27.

Nacionalni instruktori moraju biti korektni, vjerodostojni i profesionalni u iznošenju svojih stajališta o stručnom radu i ponašanju kolega te svoje primjedbe iznositi na primjerenom mjestu, kao što su sastanci instruktora i izvješća o održanom treningu.

Članak 28.

Nacionalni instruktori i polaznici se moraju suzdržavati od ponašanja kojim se može povrijediti stručni ugled ili način rada drugog instruktora ili polaznika.

Članak 29.

Nacionalni instruktori i polaznici treninga moraju se međusobno savjetovati oko etičkih dvojbi i upozoravati na kršenje odredbi Etičkog kodeksa.

Članak 30.

Svi nacionalni instruktori i polaznici treninga moraju biti upoznati sa sadržajem Etičkog kodeksa.

V. NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 31.

Ne postupanje nacionalnih instruktora i voditelja treninga u skladu s načelima i obvezama ovog Etičkog kodeksa predstavlja povredu časti.

Kod težih povreda ovog Etičkog kodeksa, nacionalni instruktor i polaznik treninga može biti udaljen s treninga.